

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH KUTYŁA**

KRR.410.003.02.2015

P/15/049

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/049 – System zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontrolerzy	1. Ewa Gałczyńska doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 91295 z dnia 18 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 5-6) 2. Juliusz Rzeszotarski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 91298 z dnia 18 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str.3-4) 3. Jacek Kalbarczyk, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 91297 z dnia 18 maja 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW), ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Sawicki, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ¹ (dowód: akta kontroli str. 7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ² działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych w obszarze informowania Komisji Europejskiej (KE) przez Polskę o nieprawidłowościach w wydatkowaniu środków z tych funduszy ³ oraz w obszarze obsługi postępowań wyjaśniających przed Komisją Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) ⁴ .
-------	--

¹ Stanowisko Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zajmowali: od 3 lipca 2003 r. do 31 maja 2005 r. - Wojciech Olejniczak, od 31 maja 2005 r. do 31 października 2005 r. - Józef Jerzy Pilarczyk, od 31 października 2005 r. do 5 maja 2006 r. - Krzysztof Jurgiel, od 5 maja 2006 r. do 22 września 2006 r. - Andrzej Lepper, od 22 września 2006 r. do 15 października 2006 r. - Jarosław Kaczyński (zastępstwo na podstawie art.36 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 392)), od 16 października 2006 r. do 9 lipca 2007 r. - Andrzej Lepper, od 9 lipca 2007 r. do 31 lipca 2007 r. - Jarosław Kaczyński (zastępstwo), od 31 lipca 2007 r. do 5 listopada 2007 r. - Wojciech Mojzesowicz (postanowieniem Prezydenta RP z dnia 5 listopada 2007 r. o przyjęciu dymisji Rady Ministrów (M.P. Nr 85, poz. 892) powierzono dotychczasowej Radzie Ministrów dalsze sprawowanie obowiązków do czasu powołania nowej Rady Ministrów), od 16 listopada 2007 r. do 26 lipca 2012 r. - Marek Sawicki, od 27 lipca 2012 r. do 31 lipca 2012 r. - Donald Tusk (zastępstwo), od 31 lipca 2012 r. do 17 marca 2014 r. - Stanisław Kalemba, od 17 marca 2014 r. do dnia zakończenia kontroli - Marek Sawicki.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ W okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 czerwca 2015 r.

⁴ W okresie od 1 maja 2004 r. do 30 czerwca 2015 r.

Ocenę pozytywną uzasadniają:

- prawidłowa realizacja zadań wynikających z wydanych⁵ przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej⁶ dokumentów ramowych⁷. Zadania te polegały na pełnieniu przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi roli obserwatora oraz instytucji raportującej w procesie informowania KE o nieprawidłowościach, jak również na sprawowaniu merytorycznego nadzoru i koordynacji kontroli ex-post, przeprowadzanych przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- organizacja i funkcjonowanie systemu obsługi postępowań wyjaśniających przed Komisją Europejską w ramach Wspólnej Polityki Rolnej w sposób adekwatny do założonego celu jakim było dostarczenie KE wyjaśnień i dowodów, które pozwolą KE na prawidłową ocenę stosowanego w Polsce systemu zarządzania i kontroli oraz działań podjętych przez agencje płatnicze i Instytucję Zarządzającą. Działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających przed KE umożliwiły ograniczenie wysokości sankcji finansowych nałożonych na Polskę w ramach Wspólnej Polityki Rolnej w stosunku do proponowanych wstępnie przez Komisję.

III. Wyniki kontroli

1. Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych w obszarze informowania Komisji Europejskiej przez Polskę o nieprawidłowościach w wydatkowaniu środków z tych funduszy

Opis stanu faktycznego

1.1. W związku z obowiązkiem realizacji zadań w zakresie informowania Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach w ramach EFRROW oraz EFRG wynikającym z rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1848/2006 Pełnomocnik Rządu ds. Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, zwany dalej Pełnomocnikiem, wydał obowiązujące w kontrolowanym okresie dokumenty ramowe⁸, w których wskazał m.in. zadania poszczególnych

⁵ W związku z obowiązkiem realizacji zadań w zakresie informowania KE o nieprawidłowościach w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) wynikającym z rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1848/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. dotyczącego nieprawidłowości i odzyskiwania kwot niesłusznie wypłaconych w związku z finansowaniem wspólnej polityki rolnej oraz organizacji systemu informacyjnego w tej dziedzinie i uchylającego rozporządzenie Rady nr 595/91 (Dz. U. UE L Nr 355 z dnia 15 grudnia 2006 r. s. 56), zwanego dalej rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1848/2006.

⁶ Ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2003 r. w sprawie Pełnomocnika Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 119, poz. 1113 ze zm.).

⁷ System informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (czerwiec 2009 r.), zwany dalej SION/EFRG; System informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (listopad 2009 r.), zwany dalej SION/EFRROW; Procedura informowania Komisji Europejskiej o nieprawidłowościach finansowych w zakresie wydatków z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (wrzesień 2013 r.) stanowiąca aktualizację i w całości zastępująca dotychczas obowiązujące ww. dokumenty, zwana dalej PION, niepublikowane.

⁸ SION/EFRG, SION/EFRROW oraz PION.

jednostek organizacyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) w procesie informowania KE o nieprawidłowościach⁹.

Zgodnie z ww. dokumentami w MRiRW instytucją raportującą trzeciego poziomu w strukturze raportowania nieprawidłowości w ramach wydatków FERROW było Biuro Pomocy Technicznej (BPT). Pełniło ono także funkcję obserwatora poziomu drugiego w odniesieniu do EFRROW. W ww. systemie uczestniczył również Departament Finansów (DF) jako obserwator pierwszego poziomu w odniesieniu do EFRROW i EFRG oraz Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich (DROW) jako obserwator drugiego poziomu w odniesieniu do EFRROW.

Biuro Pomocy Technicznej dla celów weryfikacji wniosków Agencji Restrukturyzacji i Rozwoju Wsi (ARiMR) o przyznanie pomocy technicznej w ramach PROW 2007-2013, opracowało Procedurę rozpatrywania, stwierdzania oraz raportowania nieprawidłowości w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW 2007–2013)¹⁰. W BPT - zgodnie z Procedurą - wyznaczono 4 osoby do udziału w procesie raportowania na poziomie trzecim. Ilość tych osób uległa w 2013 r. zmniejszeniu do 2 osób. W kontrolowanym okresie BPT jako instytucja raportująca poziomu trzeciego nie zgłosiło żadnych nieprawidłowości do KE¹¹. Terminowo przekazywano do ARiMR informacje kwartalne o braku nieprawidłowości podlegających raportowaniu zgodnie z Procedurą.

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Finansów (MF) w jednostkach organizacyjnych MRiRW, tj.: DF, DROW oraz BPT, wyznaczono po jednej osobie do wypełniania roli obserwatora. Pracownicy MRiRW - jako obserwatorzy - mieli prawo do przeglądania raportów o stwierdzonych nieprawidłowościach dotyczących wydatków z EFRROW i EFRG wysyłanych przez Ministerstwo Finansów do Komisji Europejskiej. Ponadto – zgodnie z informacją DROW – Departament wykorzystywał informacje zawarte w IMS w ramach przygotowywania kwartalnych planów kontroli DROW.

W marcu 2011 r. pracownicy MRiRW zaangażowani w obsługę systemu IMS uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez MF dla użytkowników pełniących rolę menadżera, kreatora i obserwatora w IMS. Pracownik BPT uczestniczący w szkoleniu przeszkolił kolejne 3 osoby, biorące udział w procesie raportowania o nieprawidłowościach.

(dowód: akta kontroli str. 853-854, 858, 877, 1003-1060, 1067, 1072-1074, 1106-1111, 1203-1208, 3042)

⁹ Przekazywanie raportów w tym procesie odbywało się na dwóch (EFRG) lub trzech (EFRROW) poziomach: poziom 0 – Komisja Europejska (Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych - OLAF), poziom 1 – komórka Ministerstwa Finansów właściwa w zakresie informowania KE o nieprawidłowościach w zakresie WPR (MF-R), poziom 2 – agencja płatnicza, poziom 3 – podmioty uczestniczące we wdrażaniu. W procesie tym oprócz instytucji raportujących poszczególnych poziomów uczestniczyli również obserwatorzy. Od 1 kwietnia 2011 r. raporty o nieprawidłowościach były sporządzane i wysyłane do KE w systemie Irregularity Management System (IMS) – elektroniczny system uruchomiony przez Komisję Europejską w celu umożliwienia państwom członkowskim (PCz) wywiązywania się z obowiązku informowania o nieprawidłowościach.

¹⁰ Z dnia 30 czerwca 2011 r. zmienioną 19 stycznia 2012 r. z aneksami.

¹¹ Potencjalne nieprawidłowości zgłoszone przez BPT mogłyby dotyczyć obszaru pomocy technicznej w ramach PROW 2007–2013 (EFRROW) i wynikać ze stwierdzenia nieprawidłowości w związku z oceną przez MRiRW wniosków ARiMR o przyznanie Pomocy Technicznej PROW 2007–2013. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły takie nieprawidłowości.

1.2. Przedstawiciele Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wchodzili w skład Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej¹² (Zespół).

W okresie objętym kontrolą pracownicy MRiRW uczestniczyli w 5 spotkaniach Grupy roboczej ds. nieprawidłowości w funduszach UE w Ministerstwie Finansów działającej przy Zespole (we wrześniu 2010 r., w kwietniu 2013 r., w październiku 2014 r. oraz w styczniu i kwietniu 2015 r.) Na spotkaniach omawiane były między innymi kwestie związane z obsługą systemu IMS. Na spotkaniu w październiku 2014 r. przedstawiciel MRiRW wnioskował o wprowadzenie w systemie IMS funkcji filtrowania danych według działań. Na kolejnym spotkaniu w kwietniu 2015 r. uzyskano informację, iż funkcjonalność ta, mimo wniosków strony polskiej, nie została wprowadzona na poziomie UE. W związku z powyższym przedstawiciele MF wskazali zastępcze możliwości analizy zawartości systemu.

W trakcie spotkań w 2015 r. omawiana była między innymi sprawa opracowania wkładu Polski do Sprawozdania PIF¹³ za 2014 r. Przeprowadzona dyskusja dotyczyła stosowania definicji nieprawidłowości, terminów raportowania w związku ze wstępnym ustaleniem administracyjnym lub sądowym, kwalifikacji przypadku jako podejrzenia nadużycia. Omawiano także zasady ujednociające sposoby wypełniania raportów w ramach IMS oraz informacje o wymogach powiadamiania KE o nieprawidłowościach w perspektywie finansowej 2014–2020; jak również działania krajowe związane z raportowaniem w perspektywie finansowej 2014–2020 oraz konieczność opracowania struktury raportowania dla perspektywy finansowej 2014–2020.

(dowód: akta kontroli str. 859, 3141-3229)

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich współpracował z Pełnomocnikiem i instytucjami zaangażowanymi w obsługę systemu informowania o nieprawidłowościach między innymi poprzez: opiniowanie dla MF w 2009 r. projektu SION, opiniowanie na prośbę MF propozycji zmiany rozporządzenia Komisji (WE) nr 1848/2006, opiniowanie dla MF projektu decyzji Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, w sprawie powołania Grupy roboczej do spraw nieprawidłowości w związku z finansowaniem Wspólnej Polityki Rolnej oraz wykorzystaniem Europejskiego Funduszu Rybackiego.

Dyrektor DROW podał, że system IMS jest systemem administrowanym przez KE. DROW nie miał wpływu na kształt oraz funkcjonowanie ww. systemu. W przypadku problemów związanych z funkcjonowaniem systemu IMS należy korzystać z funkcji Help Desk, oferowanej przez OLAF na stronie KE. DROW pełniąc funkcje obserwatora nie stwierdził poważnych trudności w funkcjonowaniu systemu, ponieważ za jego pomocą nie raportuje on nieprawidłowości. Wydaje się jednak, iż

¹² Na podstawie § 3 pkt 2) lit. e Zarządzenia Nr 58 Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2010 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, niepublikowane.

¹³ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady – Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej – Zwalczenie nadużyć finansowych – Sprawozdanie roczne (Annual report – Protection of the EU Financial Interests) – komunikaty do Parlamentu Europejskiego i Rady UE wydawane corocznie przez Komisję Europejską na podstawie art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (D UE C Nr 83 z 30 marca 2010 r., str. 1).

cel tego systemu został spełniony, skoro KE otrzymuje raporty o nieprawidłowościach. Ponadto dzięki IMS nie jest już wymagane przesyłanie raportów w formie papierowej. (...) pewnym utrudnieniem w korzystaniu z systemu jest brak możliwości wyszukiwania informacji wg różnych kryteriów np. wg konkretnego działania. DROW na posiedzeniu Grupy roboczej w dniu 10 października 2014 r. oraz w dniu 17 kwietnia 2015 r. sygnalizował MF powyższe problemy. MF zobowiązało się zgłosić propozycję w ww. zakresie do KE podczas testowania nowej wersji IMS 5.0.

(dowód: akta kontroli str. 1072-1078)

1.3. W kontrolowanym okresie zadania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w obszarze współpracy z MF w zakresie koordynacji i nadzoru kontroli ex-post wydatków przeprowadzanych przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS)¹⁴ realizowało Biuro Kontroli (BK). Biuro Kontroli zapewniało przeprowadzanie analizy ryzyka prawdziwości i prawidłowości transakcji finansowanych z EFRG, w szczególności na podstawie informacji o wielkości płatności dokonanych przez agencje płatnicze, tj. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Agencję Rynku Rolnego (ARR). Zadania Biura Kontroli w zakresie kontroli ex-post były realizowane w oparciu o obowiązujące przepisy krajowe¹⁵ i UE¹⁶ oraz Porozumienie z dnia 12 maja 2009 r. zawarte pomiędzy Ministrem Finansów a Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie współpracy przy realizacji kontroli wydatków finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji oraz Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Biuro Kontroli w okresie od 1 lipca 2010 r. do 30 czerwca 2014 r. zaplanowało wykonanie przez IJHARS 304 kontroli. Kontrole te zostały zrealizowane i wykazane w sprawozdaniach przesyłanych do MF, zgodnie z art. 86 ust. rozporządzenia (UE) nr 1306/2013. Dotyczyły one między innymi takich mechanizmów jak: dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności UE, dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych, interwencyjnego zakupu i sprzedaży zbóż oraz pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Wydatki skontrolowane przez IJHARS wyniosły 308.014 tys. euro, a wartość potencjalnych nieprawidłowości stwierdzonych przez inspektorów IJHARS w tym okresie wyniosła 22.424,6 tys. euro.

W okresie od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. IJHARS przeprowadziła 120 zaplanowanych kontroli. Sprawozdania z tych kontroli są w opracowaniu¹⁷.

Wytyczne SION/EFRG określały zadania MRiRW w zakresie merytorycznego nadzoru i koordynacji kontroli ex-post, w ramach ww. przepisów UE,

¹⁴ Zarządzenie nr 22 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi ze zm. - § 26 regulaminu.

¹⁵ Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U z 2015 r., poz. 678).

¹⁶ Rozporządzenie Rady (WE) Nr 485/2008 z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie kontroli przez państwa członkowskie transakcji stanowiących część systemu finansowania przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (Dz. Urz. UE L 143 z 03.06.2008, s. 1), uchylone z dniem 31 grudnia 2013 r. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) Nr 352/78, (WE) Nr 165/94, (WE) Nr 2799/98, (WE) Nr 814/2000, (WE) Nr 1290/2005 i (WE) Nr 485/2008 (Dz. U. UE L Nr 347 z dnia 20 grudnia 2013 r., s. 549 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem (UE) nr 1306/2013.

¹⁷ Ostateczny termin opracowania sprawozdań z tych kontroli - zgodnie z art. 86 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 - przypada na dzień 1 stycznia 2016 r.

przeprowadzanych przez IJHARS. Zadania te polegały głównie na współpracy z agencjami płatniczymi w zakresie ww. kontroli, tj. przekazywaniu do agencji płatniczej, której dotyczyły płatności będące przedmiotem kontroli, protokołów kontroli ex-post wraz załącznikami. Agencja przesyłała do BK ostateczne decyzje odnośnie ustaleń zawartych w protokołach kontroli ex-post¹⁸.

Dyrektor Biura Kontroli podał, że w *protokołach kontroli ex-post wykonywanych przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych* wskazywane są kwoty potencjalnych nieprawidłowości w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji. Protokoły kontroli są przez Biuro Kontroli analizowane. Z analizy sporządza się kartę weryfikacyjną kontroli zawierającą informacje, czy: kontrola została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wytycznymi, zasadami, instrukcją, kontrolą objęto wszystkie płatności, które powinny zostać skontrolowane, stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia, wyniki kontroli zostały należycie udokumentowane. Ostateczna decyzja odnośnie ustaleń zawartych w protokołach kontroli należy do agencji płatniczych. Agencja po dokonaniu analizy ustaleń zawartych w protokołach z kontroli ex-post przesyła do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi każdorazowo stanowisko wobec wyników przeprowadzonych kontroli. W przypadku potwierdzenia przez agencję nieprawidłowości wykrytych w kontroli ex-post, stanowisko zawiera również kserokopie decyzji w sprawie zwrotu nienależnie lub nadmiernie przyznanej pomocy. Informacja ta jest również przekazywana przez agencje do Ministerstwa Finansów. Każdorazowo, przed analizą ryzyka, Biuro Kontroli zwraca się do agencji płatniczych z prośbą o przekazanie w wersji elektronicznej zestawienia nieprawidłowości podlegających i niepodlegających raportowaniu zgodnie z rozporządzeniem Komisji nr 1848/2006 dot. mechanizmów rynku wewnętrznego za ostatni rok. Informacje o nieprawidłowościach podlegających i niepodlegających raportowaniu (otrzymywane z agencji płatniczych) oraz potencjalnych nieprawidłowościach (stwierdzonych przez IJHARS, bez stanowiska agencji płatniczej) są wykorzystywane w analizie ryzyka, jako czynniki ryzyka (...).

Biuro Kontroli wykorzystywało informacje o nieprawidłowościach wykrytych przez IJHARS do określania analizy ryzyka, gromadzenia danych o wydatkach podlegających kontroli ex-post, sporządzania projektu rocznego planu kontroli ex-post w zakresie mechanizmów WPR, w tym typowania podmiotów przewidzianych do kontroli.

Problematyką kontroli ex-post zajmowało się w Biurze Kontroli bezpośrednio trzech pracowników Wydziału Koordynacji i Kontroli ex-post.

(dowód: akta kontroli str. 1266, 1369-1442, 3045-3046, 3049-3140)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

¹⁸ Przebieg współpracy z agencjami płatniczymi w zakresie kontroli ex-post przeprowadzanych przez IJHARS zbadano na podstawie dokumentacji dotyczącej wybranych losowo dziesięciu kontroli wydatków w ramach mechanizmów zarządzanych przez ARR.

2. Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych w obszarze obsługi postępowań wyjaśniających przed KE w ramach WPR

Opis stanu faktycznego

2.1. Obowiązki i uprawnienia państwa członkowskiego (PCz) w przypadku postępowania w zakresie rozliczenia zgodności rachunków zostały określone w art. 31 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej¹⁹ oraz w szczególności w art. 11 i 16 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 885/2006 z dnia 21 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005 w zakresie akredytacji agencji płatniczych i innych jednostek, jak również rozliczenia rachunków EFRG i EFRROW²⁰. W przypadkach wymagających odwołania do Sądu UE²¹ podstawę odwołania stanowi art. 263 Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)²². Od orzeczenia Sądu przysługuje odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)²³.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi²⁴, sprawy w zakresie koordynacji działań związanych z realizacją, przez agencje płatnicze, wydatków z EFRG oraz EFRROW, w tym przekazywania sprawozdań agencji płatniczych na potrzeby Komisji Europejskiej, prowadzi Departament Finansów²⁵. W ramach DF odpowiedzialne za obsługę postępowań wyjaśniających przed KE były wydziały: Finansowania Programów i Sprawozdawczości Unijnej – prowadzący sprawy w zakresie PROW 2007–2013, Finansowania Wspólnej Polityki Rolnej - prowadzący sprawy w zakresie wydatków z I filaru WPR oraz Finansowania Oświaty Rolniczej i Pomocy Krajowej – prowadzący sprawy dotyczące PROW 2004–2006.

W ramach DF obsługą postępowań wyjaśniających przed KE zajmowało się łącznie 9 osób, w tym Dyrektor DF oraz naczelnicy wyżej wymienionych wydziałów. Pracownicy zaangażowani w ten proces mieli wykształcenie ekonomiczne lub ekonomiczno-rolnicze (w tym 8 wyższe) oraz przeszli stosowne szkolenia, w tym między innymi z zakresu finansowania Wspólnej Polityki Rolnej, agencji płatniczych, jednostki koordynującej, funduszy strukturalnych, sprawozdawczości i monitoringu środków z budżetu Unii Europejskiej.

Dyrektor DF nie przedstawiła procedur ani innych dokumentów regulujących w MRiRW obsługę postępowań wyjaśniających przed KE. Podaje natomiast w jaki sposób w Ministerstwie zorganizowano ten proces. Szczegółowe badania kontrolne

¹⁹ Dz. U. UE L Nr 209 z dnia 11 sierpnia 2005 r., s. 1 ze zm., zwane dalej rozporządzeniem Rady (WE) Nr 1290/2005.

²⁰ Dz. U. UE L Nr 171 z dnia 23 czerwca 2006 r., s. 90 ze zm., zwane dalej rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 885/2006. Od 1 stycznia 2015 r. w sprawach dotyczących rozliczenia zgodności oraz procedury pojednawczej obowiązują art. od 34 do 40 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 908/2014 z dnia 6 sierpnia 2014 r. ustanawiającego zasady dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1306/2013 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, przepisów dotyczących kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. U. UE L Nr 255 z dnia 28 sierpnia 2014 r., s. 59).

²¹ Dawniej Sąd Pierwszej Instancji.

²² D UE C Nr 83 z 30 marca 2010 r., str. 1

²³ Na podstawie art. 56 Protokołu (Nr 3) TFUE w sprawie statutu TSUE

²⁴ Ostatnio zarządzenie Nr 14 z dnia 29 kwietnia 2014 r. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (ze zm.).

²⁵ Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o uruchamianiu środków z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2012, poz. 1065), minister właściwy do spraw rozwoju wsi oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych pełnią funkcje jednostki koordynującej.

dokumentacji²⁶ związanej z obsługą postępowań wyjaśniających przed KE potwierdziły realizację przez poszczególne jednostki organizacyjne MRiRW czynności wskazanych przez Dyrektora DF.

(dowód: akta kontroli str. 858-891)

W dniu 5 stycznia 2010 r. Kierownictwo MRiRW zaakceptowało propozycję DF, by decyzje KE wyłączające z finansowania wspólnotowego wydatki poniesione przez Polskę z tytułu Sekcji Gwarancji EFOiGR²⁷, a także EFRG oraz EFRROW, były zaskarżane do Sądów Wspólnotowych w przypadku gdy kwota wyłączenia przekracza 10 mln euro oraz istnieją uzasadnione podstawy prawne do podważenia decyzji KE. Dyrektor Departamentu Finansów podała, że kwota 10 mln euro została określona na podstawie wszczętych 21 postępowań wyjaśniających według stanu na dzień 16 grudnia 2009 r. Kwota 10 mln euro została zaakceptowana przez Pełnomocnika Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed organami sądowymi UE i Trybunałem EFTA²⁸.

W odniesieniu do zagadnienia dotyczącego wyznaczenia celów do osiągnięcia w ramach systemu zarządzania nieprawidłowościami w zakresie europejskich funduszy rolnych w obszarze obsługi postępowań wyjaśniających przed KE oraz określenia planowanych rezultatów Dyrektor DF podała, że *celem obsługi postępowań przed KE jest dostarczenie KE wyjaśnień i dowodów, które pozwolą KE na ocenę stosowanego w Polsce systemu zarządzania i kontroli oraz działań podjętych przez agencje płatnicze i Instytucję Zarządzającą. Prawidłowa ocena uzupełniających dowodów i wyjaśnień umożliwi KE odstąpienie od uwag i proponowanego wyłączenia wydatków z finansowania unijnego.*

(dowód: akta kontroli str. 858-891, 941-944)

2.2. W okresie objętym kontrolą²⁹ odbyło się 70 postępowań wyjaśniających przed KE w ramach WPR w związku z misjami KE w Polsce oraz 10 postępowań dotyczących rozliczenia rachunków rocznych w ramach SAPARD, EFRG oraz EFRROW, tj. łącznie prowadzono 80 postępowań. Przeprowadzone misje audytowe KE dotyczyły między innymi: płatności bezpośrednich zrealizowanych w 2004 r., 2006 r., 2007 r., systemu kwot mlecznych, przechowywania publicznego cukru i zbóż, realizacji płatności w ramach programu przetwórstwa pomidorów, dostaw żywności z zapasów interwencyjnych do wykorzystania przez osoby najbardziej poszkodowane we Wspólnocie, programów operacyjnych i uznawania organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, wsparcia dla gospodarstw niskotowarowych i podejmowania działalności przez młodych rolników.

W ramach ww. 80 postępowań KE zaproponowała wstępnie wyłączenie z finansowania UE 562.233,8 tys. zł i 488.368,2 tys. euro. Po przeprowadzonych postępowaniach wyjaśniających KE wydała decyzje o wyłączeniu z finansowania UE kwoty 355.390,8 tys. zł oraz 191.793,9 tys. euro. W odniesieniu do 8.068,2 tys. zł

²⁶ Dotyczącej 17 wybranych postępowań.

²⁷ Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnych.

²⁸ Działającego w strukturach Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

²⁹ Według stanu na 25 maja 2015 r. W okresie od 26 maja 2015 r. do 20 lipca 2015 r. Komisja Europejska poinformowała o zamknięciu dwóch postępowań bez naliczania korekt finansowych w odniesieniu do których wstępnie proponowana przez KE kwota wyłączenia wynosiła łącznie 8.030,7 tys. euro.

i 251.596,8 tys. euro KE nie podjęła jeszcze decyzji o wyłączeniu. Na 80 prowadzonych postępowań 33 zostały zakończone bez korekt finansowych, w tym w 28 przypadkach KE nie proponowała korekty, a w 5 od niej odstąpiła w wyniku przeprowadzonego postępowania. W 11 postępowaniach kwota proponowanego pierwotnie przez KE wyłączenia została zmniejszona w wyniku działań podjętych przez Polskę polegających na dostarczeniu KE dodatkowych wyjaśnień i dowodów. Łącznie w 44 przypadkach zamknięto postępowanie bez naliczenia wyłączeń lub je zmniejszono. KE wyłączyła wydatki z finansowania w 21 przypadkach, a w pozostałych nie ustaliła jeszcze wysokości korekty lub postępowania są w toku.

Najwyższa kwota wyłączeń zaproponowana przez KE dotyczyła płatności bezpośrednich wydatkowanych w 2006 r. z Sekcji Gwarancji EFOiGR. Komisja zaproponowała wyłączenie z finansowania UE 370.381,8 tys. zł i 48.863,1 tys. euro, a po przeprowadzonych postępowaniach wydała decyzje wyłączające 279.794,4 tys. zł oraz 23.689,8 tys. euro.

W przypadku wyłączenia wydatków z EFRG kwoty wyłączeń wykazywane były w sprawozdaniu finansowym T104. W przypadku wyłączeń wydatków z EFRROW, KE dokonywała potrąceń z deklaracji wydatków EFRROW. Polska nie wykazywała w deklaracjach EFRROW kwot wyłączeń. Od 2012 r. KE wystawiała noty debetowe, które dotyczyły wydatków wyłączonych z EFRROW. Rozliczenia z KE były dokonywane przez kompensaty w ramach danego funduszu.

Do dnia 18 czerwca 2015 r. kwota wyłączeń wydatków UE dla Polski wynikająca z decyzji KE wyniosła 1.139.382 tys. zł, co stanowiło 0,82% środków unijnych otrzymanych w latach 2004-2013³⁰ w kwocie 138.661.362 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 892-995, 3031)

Obsługę postępowań wyjaśniających przed KE prowadził w kontrolowanym okresie Departament Finansów, wykonujący zadania jednostki koordynującej. Do obsługi postępowań wyjaśniających przed KE zaangażowane były także departamenty merytoryczne MRiRW, tj. m.in. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich, Departament Płatności Bezpośrednich, Departament Rynków Rolnych, Biuro Pomocy Technicznej, Departament Gospodarki Ziemią, Departament Strategii, Analiz i Rozwoju oraz Departament Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej, które opiniowały i uzupełniały propozycje odpowiedzi dla KE, Organu Pojedynczego KE (OP), Sądu Unii Europejskiej lub Trybunału Sprawiedliwości UE oraz wyznaczały swoich przedstawicieli do uczestnictwa, w razie takiej potrzeby, w spotkaniach dwustronnych z KE i przed OP. Podstawowe wyjaśnienia dotyczące wdrażania mechanizmów płatności i przepisów były przygotowywane przez agencje płatnicze.

(dowód: akta kontroli str. 859-860)

Sprawy w zakresie koordynacji analizy orzecznictwa TSUE i udziału w postępowaniu przed Sądem oraz Trybunałem od dnia 15 lipca 2010 r. należały do właściwości Departamentu Prawno-Legislacyjnego MRiRW³¹. Koordynacja ta polegała na przekazywaniu projektów dokumentów otrzymanych w szczególności

³⁰ Obejmuje alokację 2004-2006 oraz 2007-2013 (do wykorzystania do końca 2015 r.).

³¹ Wcześniej do właściwości Departamentu Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej.

z Ministerstwa Spraw Zagranicznych (MSZ) do właściwych komórek organizacyjnych MRiRW w celu zajęcia stanowiska przez te komórki, a następnie na przygotowaniu stanowiska Ministra RiRW.

Z 80 prowadzonych postępowań przez KE, do Sądu UE skierowano cztery sprawy dotyczące wydatków na płatności bezpośrednie (SAPS), środków na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, rent strukturalnych i grup producentów rolnych oraz wsparcia dla gospodarstw niskotowarowych i podejmowania działalności przez młodych rolników na kwotę łączną wyłączeń 326.947,2 tys. zł i 138.044,8 tys. euro. Jedna sprawa dotycząca wsparcia dla gospodarstw niskotowarowych i podejmowania działalności przez młodych rolników jest w toku. W pozostałych Sąd UE oddalił odwołanie strony polskiej od decyzji KE.

Do TSUE strona polska wniosła odwołanie od wyroku Sądu UE w dwóch z powyższych spraw, tj. dotyczących wydatków na płatności bezpośrednie (SAPS) oraz rent strukturalnych na łączną kwotę wyłączeń 279.794,4 tys. zł, oraz 58.141,5 tys. zł. TSUE oddalił odwołanie Polski od wyroku Sądu UE w sprawie wydatków na płatności bezpośrednie, sprawa dotycząca rent strukturalnych jest w toku.

(dowód: akta kontroli str. 225-607, 1454-1573, 2702-2927, 3032-3033)

Realizację zadań w zakresie obsługi przez MRiRW postępowań wyjaśniających przed KE zbadano w oparciu o analizę dokumentacji 17 spośród 80 postępowań³², w efekcie których KE wyłączyła z finansowania wydatki w kwocie 342.087,8 tys. zł³³ oraz 179.834,4 tys. euro³⁴. W ramach 17 zbadanych postępowań, 16 toczyło się w związku z misjami audytowymi KE przeprowadzonymi na terenie Polski, jedno natomiast dotyczyło rozliczenia rachunków rocznych w ramach EFRG i EFRROW³⁵. W wyniku powyższych postępowań: w 2 przypadkach KE nie ustaliła jeszcze wysokości korekty, w 11 przypadkach (w związku z decyzjami KE) wyłączono z finansowania łącznie 342.087,8 tys. zł oraz 179.834,4 tys. euro, a w pozostałych przypadkach KE przedstawiła propozycje wyłączenia z finansowania kwoty 113.120,2 tys. euro. Działania strony polskiej, polegające na dostarczeniu KE dodatkowych wyjaśnień i dowodów, w 4 z badanych 17 postępowań, pozwoliły Komisji na odstąpienie od wstępnych ustaleń o nieprawidłowościach i proponowanego wyłączenia wydatków z finansowania unijnego. W wyniku tych działań Komisja obniżyła wysokość wstępnie proponowanej korekty o 105.441,7 tys. zł oraz 35.270,1 tys. euro.

Ustalono także, że w procesie udzielania wyjaśnień KE oraz przygotowania stanowiska na spotkania bilateralne i posiedzenia OP uczestniczyły wszystkie zainteresowane strony, tj. jednostka koordynująca MRiRW, zaangażowane w sprawę agencje płatnicze oraz departamenty MRiRW nadzorujące zagadnienia będące przedmiotem wyjaśnień. Pracownicy tych jednostek brali także udział we

³² W wyniku których KE wyłączyła z finansowania wydatki o najwyższych kwotach, złożyła propozycje ich wyłączenia lub nie ustaliła jeszcze wysokości korekty.

³³ tj. 96,3% całej wyłączonej kwoty w zł.

³⁴ tj. 93,8% całej wyłączonej kwoty w euro.

³⁵ Spośród 17 badanych postępowań: 2 dotyczyły wydatków z SG EFOIGR (agencja płatnicza - ARiMR), 10 z EFRG (agencja płatnicza - 3 postępowania ARR, 6 postępowania ARiMR, 1 postępowanie ARR i ARiMR); 3 z EFRROW (agencja płatnicza - ARiMR) oraz jedno dotyczyło łącznie wydatków z EFRG i EFRROW (agencja płatnicza - ARiMR).

wspomnianych spotkaniach i posiedzeniach W przypadku postępowań, które znalazły swój finał w Sądzie UE lub w Trybunale Sprawiedliwości UE, Polskę reprezentował Pełnomocnik Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed organami sądowymi UE i Trybunałem EFTA.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że postępowania wyjaśniające prowadzone przez MRiRW przed KE były realizowane zgodnie z przepisami UE³⁶. W sprawach tych generalnie wyczerpano wszystkie możliwości negocjacji wynikające z ww. przepisów. Wystąpił tylko jeden przypadek niedotrzymania terminu przekazania wniosku Ministra RiRW do OP, w związku z czym wniosek ten nie był rozpatrywany. Jednak dalsze postępowanie w tej sprawie (kolejne wyjaśnienia skierowane przez jednostkę koordynującą MRiRW do KE) doprowadziły do zmniejszenia przez KE kwoty korekty finansowej o 647,6 tys. euro. W badanej sprawie mimo iż kwota wyłączenia przekraczała 10 mln euro, sprawy nie skierowano do Sądu UE, gdyż jak podała Dyrektor DF w ocenie Departamentu Prawno-Legislacyjnego MRiRW: (...) państwo członkowskie, chcąc uzyskać korzystne rozstrzygnięcie Sądu UE musi przedstawić szczegółowe dowody podważające ustalenia i twierdzenia Komisji. W opinii Departamentu Prawno-Legislacyjnego przedstawienie w niniejszej sprawie takich argumentów prawnych byłoby niezmiernie trudne. Pełnomocnik Rzeczypospolitej Polskiej w postępowaniu przed organami sądowymi Unii Europejskiej i Trybunałem EFTA (...) podzielił stanowisko o braku wystarczających argumentów prawnych do wniesienia skutecznej skargi. Jednocześnie wskazał, że w analogicznych sprawach Komisji Europejskiej przysługuje szeroki margines swobodnej oceny i jedynie wskazanie oczywistego błędu Komisji daje szansę na uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia Sądu Unii Europejskiej. W przedmiotowej sprawie, biorąc pod uwagę dotychczasowy przebieg postępowania, niezmiernie trudno byłoby wykazać Komisji popełnienie błędów o tak poważnym charakterze. Kierownictwo MRiRW (...) podjęło decyzję o nie występowaniu w powyższej sprawie do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

(dowód akta kontroli str. 3031-3041)

Departament Prawa Unii Europejskiej MSZ podał, że zgodnie z postanowieniami Regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości (art. 137 i nast.) oraz Regulaminu postępowania przed Sądem (art. 87 i nast.) o kosztach rozstrzyga się w wyroku lub postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie. Kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Co do zasady postępowanie przed Sądem i postępowanie przed Trybunałem są wolne od opłat. Do kosztów podlegających zwrotowi zalicza się natomiast niezbędne wydatki poczynione przez strony w związku z postępowaniem, w szczególności koszty podróży i pobytu, a także wynagrodzenia pełnomocników, doradców, adwokatów lub radców prawnych oraz kwoty należne świadkom i biegłym. Zgodnie z powyższym orzeczenie o kosztach stanowi element wyroku Sądu Unii Europejskiej lub Trybunału Sprawiedliwości. Jednakże na mocy utrwalonej w praktyce niepisanej zasady, żadna z wygrywających sprawę stron (państwa członkowskie i Komisja) nie

³⁶ Tj. postanowieniami art. 31 rozporządzenia Rady (WE) Nr 1290/2005, art. 11 i 16 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 885/2006 oraz art. 263 TFUE i art. 56 Protokołu (Nr 3) TFUE.

domagają się od strony przeciwnej wypłaty kosztów związanych z ich udziałem w postępowaniu. Zgodnie z powyższą praktyką, Polska nie została obciążona obowiązkiem zapłaty na rzecz Komisji żadnych kwot tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: akta kontroli str. 1455-1476)

W związku z prowadzonymi postępowaniami przed KE ponoszone były koszty administracyjne związane z czasem pracy na przygotowanie dokumentów i wyjaśnień dla KE i OP, drukiem materiałów, rozmów telefonicznych, delegacji służbowych do Brukseli³⁷. Dyrektor DF podała, że *Komisja Europejska zwraca koszty przelotu dla dwóch uczestników spotkań bilateralnych. Koszty przelotu na spotkanie z Organem Pojedynczym nie są przez KE refundowane.*

(dowód: akta kontroli str. 861)

2.3. MRiRW monitorowało stan wdrażania zaleceń KE wynikających z misji audytowych przeprowadzanych przez Komisję w Polsce. Ministerstwo dysponowało informacjami na temat stanu wdrożenia rekomendacji KE po audytach Komisji przeprowadzonych w latach 2004-2012 (39 postępowań audytowych w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej), przekazanymi przez agencje płatnicze (rekomendacje dotyczące 12 postępowań w Agencji Rynku Rolnego, 26 w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz jednego postępowania w obu agencjach). Stan wdrożenia tych rekomendacji był przedmiotem obrad kierownictwa MRiRW w 2013 r. W lipcu 2015 r. Agencja Rynku Rolnego oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekazały aktualizację stanu wdrażania rekomendacji Komisji Europejskiej, w związku z misjami audytowymi w okresie 2004 – I połowa 2015 r. Dyrektor DF podała, że *informacje otrzymane z agencji płatniczych są obecnie analizowane przez departamenty merytoryczne MRiRW. Następnie zweryfikowany materiał zostanie przedłożony Kierownictwu MRiRW.*

(dowód: akta kontroli str. 880-891, 2296, 3043-3044)

Ponadto ARiMR wdraża aktualnie dwa plany naprawcze w związku z rekomendacjami KE w zakresie: mechanizmu wstępnego uznawania grup producentów owoców i warzyw oraz zmniejszenia poziomu błędów PROW.

Dyrektor Departamentu Finansowego podała, że *na bieżąco wprowadzane są przez agencje płatnicze zmiany w procedurach wdrożeniowych i zasadach prowadzenia kontroli administracyjnych i na miejscu, jak i przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie zmian w przepisach krajowych, uwzględniające zalecenia ETO i KE w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.*

(dowód: akta kontroli str. 861-862, 2297-3030)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

³⁷ Nie jest możliwe pozyskanie informacji o tych kosztach w sposób systemowy, poza ich ręcznym wyszukiwaniem i sprawdzeniem z dokumentacją wyjazdową (znajdującą się już w archiwum – lata 2004–2012). Dokumenty księgowe, w tym dotyczące wyjazdów, objęte są kategorią B5, co oznacza, że mogły już zostać zniszczone.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z ustalonym stanem faktycznym Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

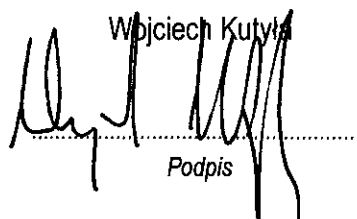
Uprzejmie proszę Pana Ministra o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania ustaleń kontroli.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 11 sierpnia 2015 r.

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Wojciech Kutyla

Podpis

³⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.